

ETYKA W BIZNESIE I POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU TRANSAKCJI Z ORGANAMI ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ W STANACH ZJEDNOCZONYCH

- A. [STRESZCZENIE](#)
- B. [ZASTOSOWANIE](#)
- C. [DEFINICJE](#)
- D. [ZASADY](#)
- E. [OBOWIĄZKI](#)
- F. [DOKUMENTY REFERENCYJNE](#)

[Załącznik 1 — Definicje](#)

[Załącznik 2 — Procedury](#)

[Załącznik 3 — Zwalczanie handlu ludźmi](#)

A. STRESZCZENIE

Firma United Technologies Corporation wymaga od siebie i swoich dyrektorów, funkcjonariuszy oraz pracowników działania z zachowaniem najwyższych standardów etyki postępowania w biznesie we wszystkich naszych relacjach, w tym kontaktach z klientami, dostawcami, akcjonariuszami, konkurentami, społecznościami, w których prowadzimy działalność, a także wśród pracowników na wszystkich szczeblach organizacji. Waga tego podejścia jest jeszcze wyższa w kontaktach biznesowych z federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych. Akceptacja kontraktów oraz kontraktów na prace podwykonawcze z federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych oznacza zobowiązanie wobec społeczeństwa, że zarządzamy naszą działalnością oraz dostarczamy nasze produkty i usługi w sposób w pełni zgodny z przepisami i regulacjami dotyczącymi umów z federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych.

B. ZASTOSOWANIE

Firma United Technologies Corporation, jej jednostki organizacyjne, podmioty zależne, oddziały i inne kontrolowane podmioty gospodarcze i operacje („jednostki operacyjne”), a także wszyscy dyrektorzy, funkcjonariusze oraz wszyscy ich pracownicy na całym świecie (łącznie „UTC”).

C. DEFINICJE

„Korporacja” oznacza główną siedzibę spółki **UTC**, a „jednostka organizacyjna” albo „JO” oznacza Otis Elevator Company, Pratt & Whitney, UTC Aerospace Systems, UTC Climate, Controls & Security oraz United Technologies Research Center. „PZK” oznacza Podręcznik zasad korporacyjnych. Pozostałe terminy wyróżnione **pogrubieniem** zdefiniowano w [załączniku 1](#).

D. ZASADY

Przepisy regulujące zawieranie umów z federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych („federalne organy administracji publicznej Stanów Zjednoczonych”) nakładają wymogi, które nie mają zastosowania do typowo komercyjnych transakcji handlowych. Naruszenia narażają firmę **UTC** oraz pracowników firmy **UTC** na postępowania z powództwa cywilnego lub procesy karne, grzywny, kary, rozwiązywanie umów, obniżenie wynegocjowanych cen umownych oraz tymczasowe zawieszenie lub bezwarunkowe wykluczenie prawa firmy do otrzymywania zamówień ze strony **federalnych organów administracji publicznej Stanów Zjednoczonych**. Naruszenia mogą również stanowić podstawę postępowania dyscyplinarnego, łącznie z rozwiązaniem umowy o pracę. W związku z tym osoby zajmujące stanowiska kierownicze i inni pracownicy firmy **UTC** są odpowiedzialni za zapewnienie, że ich postępowanie oraz postępowanie ich podwładnych jest zgodne z tymi zasadami. Firma **UTC** i jej **jednostki operacyjne** przyjmą i utrzymają w mocy zasady i procedury spełniające przynajmniej wymogi [załącznika 2](#).

E. OBOWIĄZKI

1. Wykładni dokonuje Wiceprezes Wykonawczy i Główny Prawnik firmy **UTC (WPW GP)**. Co dwa lata przeglądu wymagań dokonuje Wiceprezes firmy **UTC** ds. Globalnej Etyki i Zgodności z Przepisami (**WP GEZP**).
2. Wiceprezes firmy **UTC** ds. kontroli (**WPK**) wdraża procedury kontrolne i sprawdzające w obrębie stosownych wspólnych matryc kontrolnych, natomiast Wiceprezes ds. audytu wewnętrznego firmy **UTC (WPAW)** przeprowadza okresowe audyty (w tym **audyty zgodności z przepisami** (patrz [PZK 34: Program w zakresie globalnej etyki i zgodności z przepisami](#))), w każdym przypadku w celu oceny zgodności na szczeblu **jednostki operacyjnej**. W zwykłych ramach przeprowadzanego raz do roku audytu finansowego niezależny biegły rewident firmy **UTC** dokonuje także analizy tego rodzaju systemów kontroli oraz transakcji w celu zapewnienia zgodności z przepisami.

F. DOKUMENTY REFERENCYJNE¹

¹ [PZK 2: Akcja afirmacyjna w stosunku do osób niepełnosprawnych, niepełnosprawnych weteranów oraz weteranów wojny w Wietnamie](#); [PZK 3: Zgodność z przepisami antymonopolowymi](#); [PZK 5: Stosunki z organami administracji publicznej](#); [PZK 7: Konflikt interesów](#); [PZK 8: Zawieranie umów z różnymi firmami](#); [PZK 11: Darowizny na cele dobroczynne](#); [PZK 12: Uzależnienie od narkotyków, alkoholu i innych substancji](#); [PZK 16: Zarządzanie ryzykiem korporacyjnym](#); [PZK 17: Usługodawcy](#); [PZK 18: Ujawnianie informacji przez organ administracji publicznej](#); [PZK 18A: Wytyczne dotyczące ujawniania informacji zawarte w federalnym prawie zamówień publicznych \(ang. Federal Acquisition Regulation\)](#); [PZK 19: Równość szans zatrudnienia/działania afirmacyjne](#); [PZK 20: Przestrzeganie kontroli eksportu i sankcji ekonomicznych](#); [PZK 20A: Przestrzeganie przepisów importowych i celnych](#); [PZK 26: Nadzór kierownictwa nad programami specjalnego dostępu](#); [PZK 34: Program globalnej etyki i zgodności z przepisami](#); [PZK 35: Kontrakty na prace podwykonawcze o ukierunkowanym źródle](#); [PZK 36: Elektroniczne środki komunikacji](#); [PZK 43: Zezwolenia na prace w innych podmiotach](#); [PZK 44: Współpraca przemysłowa i offset handlowy](#); [PZK 45: Programy zapewnienia jakości](#); [PZK 46: Zachowanie dokumentacji i danych](#); [PZK 48: Zwalczanie korupcji](#); [PZK 48A: Wręczenie upominków biznesowych](#); [PZK 48B: Sponsorowanie podróży osób trzecich](#); [PZK 48C: Zatrudnianie i angażowanie obecnych i byłych funkcjonariuszy publicznych oraz członków ich rodzin](#); [PZK 48D: Lobbyści](#); [PZK 48E: Dystrybutorzy i przedstawiciele handlowi niebędący pracownikami](#)

ZAŁĄCZNIK 1: DEFINICJE

Podmiot stowarzyszony oznacza **podmiot**:

- sprawujący **kontrolę** nad wskazanym **podmiotem**; lub
- nad którym **kontrolę** sprawuje wskazany **podmiot**; lub
- który wraz ze wskazanym **podmiotem** znajduje się pod wspólną kontrolą innego **podmiotu**.

Upominki biznesowe — pojęcie zdefiniowano w [PZK 48A: Wręczanie upominków biznesowych](#).

Kontrola oznacza bezpośrednie lub pośrednie uprawnienie do:

- wykonywania prawa głosu z ponad 50% papierów wartościowych **podmiotu**, z których można wykonywać prawo głosu w celu wyznaczenia członków organu zarządzającego **podmiotu** lub
- ukierunkowywania lub wpływania na kierunki decyzji w sprawach zwykłego zarządu dotyczących **podmiotu** oraz ukierunkowywania lub wpływania na kierunki obowiązujących w nim zasad na podstawie papierów wartościowych uprawniających do wykonywania prawa głosu, na podstawie umowy lub na jakiegokolwiek innej podstawie.

Zatrudnienie — pojęcie zdefiniowano w [PZK 48C: Zatrudnianie i angażowanie obecnych i byłych funkcjonariuszy publicznych oraz członków ich rodzin](#).

Podmiot oznacza każdą spółkę akcyjną, spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, spółkę osobową, jednoosobową działalność gospodarczą, fundusz powierniczy lub podobny podmiot bądź inną organizację, niezależnie od tego, czy są one nastawione na osiągnięcie zysków.

Lobbying — pojęcie zdefiniowano w [PZK 48D: Lobbyści](#).

Darowizna (Darowizny) na cele dobroczynne — pojęcie zdefiniowano w [PZK 11: Datki na cele dobroczynne](#).

Datek (Datki) na cele polityczne — pojęcie zdefiniowano w [PZK 5: Stosunki z organami administracji publicznej](#).

Osoba powiązana oznacza, w odniesieniu do:

- osoby fizycznej — członka najbliższej rodziny lub członka dalszej rodziny takiej osoby fizycznej, w tym między innymi rodziców, rodzeństwo, partnerów, wujów, ciotki oraz córki i synów rodzeństwa;
- **podmiotu** — **podmiot stowarzyszony** takiego **podmiotu**.

Podróż sponsorowana — pojęcie zdefiniowano w [PZK 48B: Sponsorowanie podróży osób trzecich](#).

Osoba trzecia oznacza, w odniesieniu do:

- osoby fizycznej — każdą osobę fizyczną, która nie jest pracownikiem firmy **UTC** ani jakiegokolwiek **podmiotu stowarzyszonego** firmy **UTC**;
- **podmiotu** — każdy **podmiot**, który nie jest firmą **UTC** ani **podmiotem stowarzyszonym** firmy **UTC** (na potrzeby niniejszych zasad partnerzy joint venture oraz **dostawcy** firmy **UTC** i ich **podmioty stowarzyszone** są **osobami trzecimi**).

Marketing na rzecz organów administracji publicznej w Stanach Zjednoczonych — pojęcie zdefiniowano w [PZK 48E: Dystrybutorzy i przedstawiciele handlowi niebędący pracownikami](#).

Sprzedaż na rzecz organów administracji publicznej w Stanach Zjednoczonych — pojęcie zdefiniowano w [PZK 48E: Dystrybutorzy i przedstawiciele handlowi niebędący pracownikami](#).

Pracownik federalnych organów administracji publicznej Stanów Zjednoczonych — pojęcie zdefiniowano w [PZK 48C: Zatrudnianie i angażowanie obecnych i byłych funkcjonariuszy publicznych oraz członków ich rodzin](#).

Dostawca oznacza każdego dotychczasowego lub przyszłego wykonawcę lub dostawcę materiałów lub usług będącego **osobą trzecią**, który wykonuje te czynności na rzecz firmy **UTC**.

ZAŁĄCZNIK 2: PROCEDURY

- A. Firma **UTC** będzie realizować program zgodności kontraktów z **federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** z przepisami, który spełnia wymogi [PZK 34: Program globalnej etyki i zgodności z przepisami](#). **Wiceprezes firmy ds. Audytu Wewnętrznego** jest odpowiedzialny za utworzenie i utrzymanie funkcji kontrolnej w celu monitorowania przestrzegania przepisów i regulacji dotyczących kontraktów z **federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** oraz z niniejszymi Zasadami.
- B. Wszystkie **jednostki operacyjne** konkurujące o bezpośrednie kontrakty z **federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** lub kontrakty na prace podwykonawcze i/lub realizujące takie umowy, w ramach których produkty i usługi firmy **UTC** są pośrednio lub bezpośrednio pozyskiwane przez inne podmioty w celu ich dostarczenia zgodnie z kontraktami z **federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych**, utrzymają aktualne i szczegółowe procedury i zasady, w tym realizowany program komunikacji i szkoleń, aby zapewnić przestrzeganie niniejszych zasad oraz przepisów regulujących zawieranie umów z **federalnymi organami administracji Stanów Zjednoczonych**. Takie procedury i zasady muszą wyraźnie wskazywać dział lub funkcję odpowiedzialne za wdrożenie każdego elementu szczegółowych zasad i procedur, które to zasady i procedury muszą przynajmniej odnosić się do zasad określonych i powoływanych w niniejszych zasadach, a ponadto:
- firma **UTC** będzie przestrzegać litery i ducha przepisów i regulacji **federalnych organów administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** oraz warunków kontraktów i kontraktów na prace podwykonawcze z **federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** udzielonych firmie **UTC**;
 - firma **UTC** dostarczy klientom dokładne informacje podczas ubiegania się o przyznanie kontraktu lub kontraktu na prace podwykonawcze z **federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** oraz realizacji takich kontraktów lub kontraktów na prace podwykonawcze;
 - firma **UTC** dołoży wszelkich starań, aby zapewnić dokładność zaświadczeń i oświadczeń złożonych podczas ubiegania się o kontrakty lub kontrakty na prace podwykonawcze z **federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** lub ich realizacji;
 - firma **UTC** dostarczy produkty i usługi wysokiej jakości **federalnym organom administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** w uczciwych i rozsądnych cenach;
 - firma **UTC** będzie zawsze chronić informacje ważne dla bezpieczeństwa narodowego, tajne, niejawnie związane z zamówieniami publicznymi oraz kontrolowane w inny sposób informacje, aby zapobiec ich utracie, narażeniu, nieuprawnionemu ujawnieniu, rozpowszechnieniu lub powieleniu. Informacje **federalnych organów administracji publicznej Stanów Zjednoczonych**, które są ważne dla bezpieczeństwa narodowego, tajne, niejawnie związane z zamówieniami publicznymi oraz kontrolowane w inny sposób, nie mogą być przyjmowane z żadnego źródła, pośrednio lub bezpośrednio, w okolicznościach pozwalających sądzić, że ich publikacja jest nieuprawniona;
 - firma **UTC** nie będzie bezprawnie zabiegać o informacje zastrzeżone konkurenta oraz informacje **federalnych organów administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** dotyczące wyboru wykonawcy ani pozyskiwać takich informacji. Firma **UTC** nie będzie zabiegać, bezpośrednio ani pośrednio, o informacje zastrzeżone bądź informacje dotyczące wyboru wykonawcy w przypadku zamówień publicznych ani przyjmować takich informacji. Po przyznaniu kontraktu o takie informacje można zabiegać, składając wnioski bezpośrednio w organie administracji publicznej, np. wniosek zgodny z ustawą o wolności informacji (ang. Freedom of Information Act);
 - pracownicy firmy **UTC** nie będą przygotowywać dla **federalnych organów administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** żadnych kryteriów pozyskiwania zamówień, specyfikacji ani oceny ani przedkładać ich anonimowo lub w tajemnicy **federalnym organom administracji publicznej Stanów Zjednoczonych**, ani uczestniczyć w żadnych działaniach, które mogłyby doprowadzić do organizacyjnego lub osobowego konfliktu interesów wśród pracowników lub **osób trzecich** zaangażowanych przez firmę **UTC**. Patrz federalne prawo zamówień administracji publicznej, podczęść 9.5;
 - firma **UTC** będzie dokładnie i systematycznie szacować, gromadzić i zgłaszać koszty **federalnym organom administracji publicznej Stanów Zjednoczonych**, gdy jest to konieczne do ubiegania się o zapłatę z tytułu bieżących kontraktów jako uzupełnienie szacunków kosztów dotyczących przyszłych kontraktów lub potrzebne do negocjowania kontraktów oraz ich obsługi;

- firma **UTC** starannie obciąży wszystkimi kosztami pracy i materiałów odpowiedni rachunek, niezależnie od stanu tego rachunku. Firma **UTC** nie będzie tolerować nieprawidłowości, takich jak obciążanie kosztami pracy i materiałów w sposób nieprawidłowy albo niewłaściwego rachunku, zaliczanie bezpośrednich czynności kontraktowych do kosztów ogólnych lub obciążanie nimi rachunku pośredniego, fałszowanie kart kontrolnych lub innej dokumentacji, czy też fakturowanie za prace niewykonane (poza finansowaniem zgodnie z kontraktem lub kontraktem na prace podwykonawcze);
 - jeśli wymaga tego prawo, firma **UTC** ujawni lub szczegółowo przedstawi na piśmie **federalnym organom administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** wszystkie koszty i ceny, które są aktualne, dokładne i kompletne na dzień ustalenia ceny, a w razie potrzeby poświadczy, że są one aktualne, dokładne i kompletne. Definicja „kosztu lub ceny” jest szeroka i obejmuje nie tylko fakty, ale także decyzje kierownictwa, szacunki (na podstawie danych możliwych do zweryfikowania) oraz inne informacje, które rozsądna osoba uznałaby za mające znaczący wpływ na negocjacje cen.
- C. Firma **UTC** zażąda od **federalnych organów administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** zwrotu tylko tych kosztów, których wysokość jest uzasadniona kwotowo i które są jednoznacznie dopuszczone przez regulacje rządowe lub które w dobrej wierze uznajemy za dopuszczalne. Przykładowo **upominki biznesowe** są surowo zabronione. Szczegółowe wytyczne dotyczące dopuszczalnych kosztów można znaleźć w rozdziale 29.29.8 Podręcznika finansowego firmy UTC.
- D. W razie potrzeby firma **UTC** poświadczy zgodność naszych produktów z warunkami kontroli jakości oraz wymogami testów. Nasza polityka polega na dostarczaniu produktów i usług wysokiej jakości, które spełniają wszystkie wymogi kontraktowe oraz zapewnianiu najwyższego stopnia zaufania klientów do naszych produktów. Firma UTC skupia się zarówno na jakości naszych produktów i usług, jak i jakości procesów wykorzystywanych *do wytworzenia produktów* oraz świadczenia usług. Nieprawidłowości, takie jak nieprzeprowadzenie wymaganych testów lub fałszowanie procedur i danych testowych, nie będą tolerowane.
- E. Wszystkie **datki na cele polityczne** ([PZK 5: Stosunki z organami administracji publicznej](#)), **darowizny na cele dobroczynne** ([PZK 11: Darowizny na cele dobroczynne](#)); **upominki biznesowe** ([PZK 48A: Wręczenie upominków biznesowych](#)) oraz **podróże sponsorowane** ([PZK 48B: Sponsorowane podróże osób trzecich](#)) oferowane lub świadczone **urzędnikom federalnych organów administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** lub w jakikolwiek sposób związane z kontraktem z **federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** mogą być oferowane i świadczone wyłącznie w celu określonym we wskazanych powyżej dokumentach oraz zatwierdzonym ściśle według tych dokumentów. Pracownicy firmy **UTC** nie mogą zabiegać o **upominki biznesowe** oraz mogą przyjmować **upominki biznesowe** w związku z kontraktami z **federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** tylko, jeśli są one przyjmowane w dobrej wierze oraz zatwierdzone i ujawnione ściśle według [PZK 7: Konflikt interesów](#).
- F. Wszelkie dyskusje z obecnymi i byłymi **pracownikami federalnych organów administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** oraz składane im oferty dotyczące **zatrudnienia** muszą być ściśle zgodne z postanowieniami [PZK 48C: Zatrudnianie i angażowanie obecnych i byłych funkcjonariuszy publicznych oraz członków ich rodzin](#).
- G. **Dostawcy** zaangażowani w celu dostarczania materiałów lub świadczenia usług w jakikolwiek sposób związanych z kontraktem lub kontraktem na prace podwykonawcze z **federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** są zobowiązani zgodnie z kontraktem do przestrzegania przepisów i regulacji dotyczących kontraktów z **federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** oraz warunków zgodnych z niniejszymi zasadami, a każdy taki kontrakt musi wyraźnie przewidywać jego rozwiązanie w przypadku naruszenia przepisów i regulacji dotyczących kontraktów z **federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** lub naruszenia niniejszych zasad. Wszyscy **dostawcy** wybrani lub zaangażowani w celu prowadzenia **lobbingu** (patrz [PZK 48D: Lobbyści](#)) bądź **marketing na rzecz organów administracji publicznej w Stanach Zjednoczonych** czy **sprzedaż na rzecz organów administracji publicznej w Stanach Zjednoczonych** ([PZK 48E: Dystrybutorzy i przedstawiciele handlowi niebędący pracownikami](#)) powiązani w jakikolwiek sposób z **federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** są wybierani, sprawdzani, angażowani, nadzorowani i kierowani ściśle według postanowień określonych w powyższych dokumentach.
- H. **Federalne organy administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** przyjęły zasadę braku tolerancji dla handlu ludźmi i powiązanych działań. Patrz [Federalne prawo zamówień administracji publicznej, część 22.17](#). Zgodnie z zawartą tam definicją firma **UTC**, jej pracownicy, **dostawcy** i pracownicy **dostawców** nie

będą się angażować w żadne formy handlu ludźmi ani pokrewne działania w okresie realizacji kontraktu; doprowadzać do komercyjnych aktów seksualnych w okresie realizacji kontraktu; ani wykorzystywać pracy przymusowej przy realizacji kontraktu. Naruszenia mogą skutkować wyłączeniem z realizacji kontraktu lub kontraktu na prace podwykonawcze z **federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych**, obniżką świadczeń lub rozwiązaniem umowy o pracę. Firma **UTC** i jej pracownicy będą przestrzegać Planu zapewnienia zgodności firmy UTC z przepisami dotyczącymi zwalczania handlu ludźmi zawartego w [załączniku 3](#).

- I. Jako sygnatariusz [Inicjatywy sektora obronnego w zakresie etyki i postępowania w biznesie](#) firma **UTC** zobowiązała się do przestrzegania praw zamówień publicznych **federalnych organów administracji publicznej Stanów Zjednoczonych**, ujawniania stosownych informacji w przypadku stwierdzenia niezgodności z wymogami prawnymi i kontraktowymi, a także do podejmowania odpowiednich działań naprawczych. Ujawnianie informacji będzie odbywać się zgodnie z postanowieniami zawartymi w [PZK 18: Ujawnianie przez organ administracji publicznej](#). Firma **UTC** wypełni swoje zobowiązania do ujawniania informacji wynikające z obowiązujących w Stanach Zjednoczonych i innych krajach przepisów dotyczących papierów wartościowych, podatków, handlu międzynarodowego, ochrony środowiska oraz innych obowiązujących przepisów i regulacji, zgodnie z zasadami dotyczącymi ujawniania informacji określonymi przez takie przepisy i regulacje.
- J. Każdy dyrektor, kierownik, pracownik i przedstawiciel jest osobiście odpowiedzialny za ujawnienie firmie **UTC** faktycznych i podejrzewanych przypadków naruszenia Kodeksu Etycznego firmy **UTC**, jego uzupełnień i zasad wdrożeniowych, a także dowolnego przepisu lub dowolnej regulacji. Takie przypadki zazwyczaj należy zgłaszać bezpośrednio przełożonemu poprzez zwykłe kanały zarządzania lub specjalistę ds. etyki i zgodności z przepisami. Dostępne są jednak także inne, poufne mechanizmy zgłaszania. Pracownicy mogą skontaktować się z **niezależnym rzecznikiem** w firmie **UTC** w celu wyrażenia lub omówienia obaw, problemów i pytań, lub podzielenia się informacjami z kierownictwem najwyższego szczebla firmy **UTC**. Firma **UTC** zabrania działań odwetowych wobec osób za zgłaszanie przypadków, które te osoby mają podstawy uważać za naruszenie lub podejrzewane naruszenie. [Patrz PZK 56: Zakaz działań odwetowych](#). Ponadto firma **UTC** zabrania działań odwetowych wobec pracownika, który zgłosi w dobrej wierze obawę dotyczącą zasad lub praktyk stosowanych w firmie. Jednak wykorzystanie tych kanałów komunikacji do zgłoszenia nagannego postępowania nie zwalnia nikogo z odpowiedzialności za osobisty udział w nagannym postępowaniu.
- K. W toku realizacji kontraktów (lub odnośnych kontraktów na prace podwykonawcze) z **federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** pracownikom firmy **UTC**, którzy wykonują prace w ramach takich kontraktów lub kontraktów na prace podwykonawcze przekazywane jest następujące pismo:

Zgodnie z Tytułem 10 Kodeksu Stanów Zjednoczonych §2409 i Tytułem 41 Kodeksu Stanów Zjednoczonych §265, z późniejszymi zmianami, firma **UTC** nie zwolni, nie zdegraduje ani nie będzie w inny sposób dyskryminować pracownika w odwecie za ujawnienie określonego w ustawie funkcjonariuszowi publicznemu Stanów Zjednoczonych informacji, które pracownik może w sposób uzasadniony uznać za dowód na rażąco niewłaściwe zarządzanie kontraktem Departamentu Obrony (DO), rażące marnotrawstwo funduszy DO, istotne i określone zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa publicznego bądź za dowód na naruszenie przepisów dotyczących kontraktu DO (w tym konkurencji o kontrakt lub jego negocjowania). Pracownicy podlegający tym ustawom mogą dochodzić odszkodowań z tytułu działań odwetowych zgodnie z suplementem Departamentu Obrony do federalnego prawa zamówień publicznych, podczęść 203.9 oraz federalnym prawem zamówień publicznych, podczęść 3.9.

W uzupełnieniu praw posiadanych przez pracownika na mocy innych przepisów federalnych, stanowych lub lokalnych oraz zgodnie z rozdziałem 1553 amerykańskiej ustawy o odbudowie i reinwestycjach z 2009 roku (ang. American Recovery and Reinvestment Act) („Ustawa o odbudowie”), firma **UTC** nie będzie prowadziła działań odwetowych wobec pracownika z powodu przekazania przez niego Kongresowi, stanowemu lub federalnemu organowi nadzoru lub ochrony porządku publicznego, osobie o kompetencjach nadzorczych nad pracownikiem (lub innej osobie zatrudnionej przez pracodawcę, która jest uprawniona do badania, wykrywania lub likwidowania niewłaściwych zachowań), sądowi lub ławie przysięgłych, szefowi agencji federalnej lub ich przedstawicielom, informacji, które pracownik może w uzasadniony sposób uznać za dowód: (1) rażąco niewłaściwego zarządzania kontraktem lub dotacją agencji w odniesieniu do funduszy typu „covered funds”, (2) poważnego marnotrawstwa funduszy typu „covered funds”, (3) istotnego i konkretnego zagrożenia dla zdrowia lub bezpieczeństwa publicznego związanego z wdrożeniem lub

wykorzystaniem funduszy typu „covered funds”; (4) nadużyciem władzy związanym z wdrożeniem lub wykorzystaniem funduszy typu „covered funds” lub (5) naruszeniem prawa, przepisów lub regulacji związanych z kontraktem agencji (w tym konkurowaniem o kontrakt lub jego negocjowaniem) albo dotacją przyznaną lub wydaną w odniesieniu do funduszy typu „covered funds”. Fundusze typu „covered funds” oznaczają całość lub część środków pieniężnych lub mienia, która jest dostarczona, wnioskowana lub wymagana zgodnie z kontraktem, dotacją lub innym narzędziem płatniczym wspartym odpowiednimi funduszami lub w inny sposób udostępnionym przez Ustawę o odbudowie. Zgodnie z federalnym prawem zamówień publicznych, podczęść 3.907, przekazywane są następujące informacje:

- pracownik, który ma uzasadnione powody uważać, że spotkały go działania odwetowe w związku z przekazaniem informacji dotyczących funduszy typu „covered funds”, może starać się o zadośćuczynienie, składając skargę do Inspektora Generalnego agencji federalnej, dla której wykonano prace lub która je sfinansowała. Inspektor Generalny jest odpowiedzialny za badanie skarg i składanie raportów agencji;
 - agencja może orzec na korzyść pracownika, a jeśli tak się stanie: (a) nakazać firmie podjęcie kroków zmierzających do powstrzymania działań odwetowych; (b) nakazać przywrócenie na stanowisko, które pracownik zajmował przed działaniami odwetowymi, oraz rekompensatę (w tym zaległe wypłaty), odszkodowanie wyrównawcze, świadczenia pracownicze oraz inne warunki zatrudnienia, które dotyczyłyby osoby na tym stanowisku, gdyby nie podjęto działań odwetowych; i/lub (c) nakazać firmie zapłatę pracownikowi kwoty równej łącznej kwocie wszystkich uzasadnionych kosztów i wydatków (w tym honorariów adwokatów i biegłych sądowych) poniesionych przez pracownika w związku z wniesieniem skargi dotyczącej działań odwetowych, zgodnie z ustaleniami zwierzchnika agencji lub właściwego sądu;
 - jeśli agencja zakwestionuje skargę, nie wyda ostatecznej decyzji w ciągu 210 dni lub odmówi wydania decyzji, pracownik może wytoczyć powództwo cywilne w celu ubiegania się o odszkodowanie wyrównawcze i inną rekompensatę przewidzianą przez właściwy amerykański sąd okręgowy.
- L. Wszelkie pytania dotyczące wdrożenia niniejszych zasad lub wymogów nałożonych przez przepisy i regulacje należy kierować do **WP GEZP**/osoby upoważnionej lub do specjalisty ds. zgodności kontraktów **JO** z organami administracji publicznej z przepisami. Osoby te w stosownych przypadkach będą współpracować z wiceprezesem ds. kontroli. Pytania dotyczące naliczania kosztów materiałów i pracy oraz dopuszczalności, możliwości alokacji oraz zasadności kosztów bezpośrednich i pośrednich naliczanych w kontraktach oraz kontraktach na prace podwykonawcze z **federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** należy kierować do członka Komitetu ds. zasad rachunkowości rządowej (KZRR) firmy **UTC** dla danej jednostki, który działa pod patronatem **WPK**. KZRR ściśle współpracuje z **WPW GP** i **WP GEZP**.

**ZAŁĄCZNIK 3: PLAN ZAPEWNIENIA ZGODNOŚCI FIRMY UTC Z PRZEPISAMI DOTYCZĄCYMI
ZWALCZANIA HANDLU LUDŹMI****A. ZASADY**

Organy administracji publicznej **Stanów Zjednoczonych** przyjęły politykę zakazującą handlu ludźmi, w tym działań związanych z handlem opisanych w niniejszej klauzuli. Podczas realizacji kontraktów oraz kontraktów na prace podwykonawcze z **federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** firma **UTC** oraz jej **dostawcy** i pracownicy jej **dostawców**:

- (1) nie będą angażować się w dotkliwe formy handlu ludźmi²;
- (2) nie będą stręczyć do komercyjnych aktów seksualnych³;
- (3) nie będą korzystać z pracy przymusowej⁴;
- (4) nie będą niszczyć ani ukrywać dokumentów tożsamości i imigracyjnych pracownika, np. paszportu czy prawa jazdy, niezależnie od organu wydającego, ani w inny sposób odmawiać mu dostępu do takich dokumentów;
- (5) nie będą stosować wprowadzających w błąd lub oszukańczych praktyk podczas rekrutacji pracowników bądź oferowania zatrudnienia, takich jak nieujawnienie, w zrozumiałej dla pracownika formie i treści, podstawowych informacji lub istotne wprowadzenie w błąd kandydatów do pracy w odniesieniu do warunków zatrudnienia, w tym płac i świadczeń dodatkowych, miejsca pracy, warunków mieszkaniowych, kosztów zakwaterowania i innych powiązanych kosztów (jeśli zakwaterowanie zapewnia lub organizuje pracodawca lub pośrednik), wszelkich istotnych kosztów, które poniesie pracownik, a także niebezpiecznego charakteru pracy (jeśli dotyczy);
- (6) będą korzystać z usług firm rekrutacyjnych przestrzegających lokalnego prawa pracy w kraju, w którym odbywa się rekrutacja;
- (7) nie będą pobierać od pracowników opłat rekrutacyjnych;
- (8) zapewnią transport powrotny lub opłacą koszty transportu powrotnego po zakończeniu zatrudnienia —
(A) pracownikowi niebędącemu obywatelem kraju, w którym odbywa się praca i który został sprowadzony do tego kraju w związku z pracą nad kontraktem lub kontraktem na prace podwykonawcze z

²„Dotkliwe formy handlu ludźmi” oznaczają: (1) handel usługami seksualnymi, w ramach którego do komercyjnego aktu seksualnego doprowadzono siłą, poprzez oszustwo lub pod przymusem, albo jeśli osoba nakloniona do odbycia takiego aktu nie ukończyła 18. roku życia; lub (2) werbowanie, nielegalne ukrywanie, transportowanie, dostarczenie lub pozyskanie osoby do pracy lub świadczenia usług przy użyciu siły, oszustwa lub przymusu w celu doprowadzenia do przymusowej służby, odpracowania długów, uwięzienia za długi lub zniewolenia.

³„Komercyjny akt seksualny” oznacza akt seksualny, z tytułu którego dowolna osoba otrzymuje cokolwiek, co przedstawia jakąś wartość.

⁴„Praca przymusowa” oznacza świadome świadczenie lub pozyskiwanie pracy lub usług osoby —

- (1) pod groźbą poważnego skrzywdzenia lub fizycznego obezwładnienia tej lub innej osoby;
- (2) poprzez plan lub projekt mający na celu przekonanie osoby, że jeśli nie wyświadczy ona takiej pracy lub takich usług, ta lub inna osoba dozna poważnej krzywdy lub fizycznego obezwładnienia; lub
- (3) poprzez nadużycie lub groźbę nadużycia prawa lub procesu prawnego.

- federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** (w przypadku części kontraktów realizowanych poza Stanami Zjednoczonymi); lub
- (B) pracownikowi niebędącemu obywatelem Stanów Zjednoczonych, który został sprowadzony do Stanów Zjednoczonych w związku z pracą na kontrakcie lub kontraktem na prace podwykonawcze z **federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych**, jeśli pokrycie takich kosztów jest wymagane zgodnie z obowiązującymi programami pracy tymczasowej lub zgodnie z pisemną umową z pracownikiem (w przypadku części kontraktów realizowanych w Stanach Zjednoczonych); przy czym —
- (C) wymogi punktu (8) nie mają zastosowania do pracownika, który:
- (i) może zgodnie z prawem pozostać w kraju zatrudnienia i zdecyduje się na to lub
 - (ii) jest zwolniony przez uprawnionego pracownika agencji rekrutacyjnej z wymogu zapewnienia transportu powrotnego lub pokrycia kosztów transportu powrotnego;
- (9) ofierze handlu ludźmi zabiegającej o usługi dla ofiar lub zadośćuczynienie w kraju zatrudnienia bądź świadkowi w postępowaniu organów ścigania dotyczącym handlu ludźmi, zapewni transport powrotny lub pokryje koszty transportu powrotnego w sposób, który nie będzie przeszkodą w świadczeniu usług dla ofiar, zadośćuczynieniu ani czynnościach świadka.
- (10) zapewnią lub zorganizują zakwaterowanie, które spełnia warunki mieszkaniowe i normy bezpieczeństwa kraju przyjmującego oraz
- (11) jeśli wymagają tego przepisy prawa lub warunki kontraktu, dostarczy na piśmie umowę o pracę, umowę rekrutacyjną lub inny wymagany dokument dotyczący zatrudnienia. Taki pisemny dokument dotyczący zatrudnienia będzie spisany w języku zrozumiałym dla pracownika. Jeśli pracownik musi przeprowadzić się w celu świadczenia pracy, dokument dotyczący zatrudnienia zostanie dostarczony pracownikowi co najmniej pięć dni przed przeprowadzką pracownika. Dokument dotyczący zatrudnienia pracownika będzie zawierał m.in. informacje na temat zakresu obowiązków, płacy, zakazu naliczania opłat rekrutacyjnych, miejsca lub miejsc pracy, warunków mieszkaniowych i powiązanych kosztów, czasu wolnego, ustaleń dotyczących transportu w obie strony, procedury rozpatrywania skarg oraz treści obowiązujących przepisów i regulacji, które zakazują handlu ludźmi.

B. NARUSZENIA

Naruszenia niniejszych zasad mogą skutkować wyłączeniem z realizacji kontraktu, obniżką świadczeń lub rozwiązaniem umowy o pracę lub kontraktu na prace podwykonawcze. Firma **UTC** niezwłocznie przekaże urzędnikowi ds. zamówień publicznych administracji publicznej Stanów Zjednoczonych oraz Inspektorowi Generalnemu organu administracji publicznej Stanów Zjednoczonych wszelkie wiarygodne informacje otrzymane z dowolnego źródła (w tym od organów ochrony porządku publicznego w kraju przyjmującym), które pozwalają domniemywać, że postępowanie pracownika firmy **UTC**, **dostawcy** lub pracownika **dostawcy** narusza wyżej opisane zasady.

C. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Bez obaw o działania odwetowe pracownicy, **dostawcy** lub pracownicy **dostawców** mogą zgłaszać zachowania niezgodne z polityką zakazującą handlu ludźmi, korzystając z następujących kanałów:

- dowolny szczebel łańcucha nadzoru;
- dział prawny;
- specjalista ds. etyki i zgodności z przepisami;
- dział zasobów ludzkich;
- niezależny rzecznik w firmie UTC lub
- Globalna Infolinia ds. Handlu Ludźmi pod bezpłatnym numerem 1-844-888, adres e-mail: help@befree.org.

UWAGA: Tytuł 10 Kodeksu Stanów Zjednoczonych §2409 zakazuje kontrahentom Departamentu Obrony Stanów Zjednoczonych i ich podwykonawcom zwalniania, degradowania lub dyskryminowania pracownika w inny sposób w odwecie za ujawnienie informacji, które pracownik może w sposób uzasadniony uznać za dowód na rażąco

niewłaściwe zarządzanie kontraktem Departamentu Obrony, rażące marnotrawstwo funduszy Departamentu Obrony, nadużycie władzy w odniesieniu do kontraktu Departamentu Obrony, naruszenie prawa, przepisu lub regulacji dotyczących kontraktu Departamentu Obrony (w tym konkurencja o kontrakt lub jego negocjowania) bądź istotne i konkretne zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa publicznego. Informacje mogą zostać ujawnione członkowi Kongresu lub przedstawicielowi komisji Kongresu, Inspektorowi Generalnemu, Biuru Kontroli Rządu, pracownikowi Departamentu Obrony odpowiedzialnemu za nadzór nad kontraktem lub zarządzanie nim, uprawnionemu urzędnikowi Departamentu Sprawiedliwości lub innego organu ochrony porządku publicznego, sądowi lub ławie przysięgłych, członkowi kierownictwa lub innemu pracownikowi kontrahenta bądź jego podwykonawcy, który jest odpowiedzialny za badanie lub wykrywanie uchybień czy reagowanie na uchybienia. Żadne z postanowień niniejszej podczęści nie nadaje nieprzewidzianych ustawowo praw do ujawniania informacji tajnych.

D. REKRUTACJA, PŁACE I ZAKWATEROWANIE

Firma **UTC** dopuszcza korzystanie wyłącznie z usług firm rekrutacyjnych, które posiadają przeszkolonych pracowników, zakazuje nakładania opłat rekrutacyjnych na pracownika oraz zapewnia, że płace spełniają obowiązujące w kraju przyjmującym wymogi prawne lub objaśnia wszelkie odstępstwa. Gdy firma **UTC** zamierza zapewnić lub zorganizować zakwaterowanie podczas realizacji kontraktu lub kontraktu na prace podwykonawcze z **federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych**, zapewni, że zakwaterowanie to spełnia warunki mieszkaniowe i normy bezpieczeństwa kraju przyjmującego.

E. DOSTAWCY

Firma **UTC** zakazuje **dostawcom** na wszystkich poziomach angażowania się w handel ludźmi. Firma **UTC** może rozwiązać umowy z **dostawcami**, którzy zaangażowali się w taką działalność. Firma **UTC** wymaga od **dostawców** wykonujących prace w ramach kontraktów i kontraktów na prace podwykonawcze z **federalnymi organami administracji publicznej Stanów Zjednoczonych** poświadczenia zgodności z opisaną powyżej polityką.